

Stichting Kiem

Jaarverslag 2021

februari 2022

Stichting
Kiem

Voorwoord

Het bestuur van Stichting Kiem kwam in 2021 zes keer bijeen. Naast het houden van toezicht op het gevoerde beleid waren de aandachtspunten van het bestuur het vaststellen van de strategie van Stichting Kiem en de invulling van sleutelposities binnen de stichting, waaronder die van directeur.

Ook werd aandacht gegeven aan het belang van samenwerking met inloop- of herstelhuizen, MIND, de NAE en diverse GGZ instellingen. Dit in antwoord op de, mede door Corona verder toegenomen, psychische noden onder jong volwassenen. Het werkveld meldde een toename van 40% tot 60% in het aantal hulpvragen als gevolg van eetstoornissen. Wachtlijsten waren dan ook langer dan ooit.

Na de activiteiten van voormalig Buro Puur goed ingebed te hebben in Stichting Kiem, besloot directeur Patricia Bos in mei 2021 haar eigen weg te vervolgen buiten de stichting. Het bestuur van Stichting Kiem spreekt haar dank uit aan Patricia voor haar inzet en belangrijke inhoudelijke bijdrage aan de start van de stichting.

In 2021 is belangrijke vooruitgang geboekt in de dienstverlening van Stichting Kiem aan haar doelgroepen. Zo zijn 125 ouderparen ondersteund via het nieuwe “Eerste Hulp Bij Eetstoornissen”-programma.

Op middelbare scholen is met meer dan 2.383 leerlingen het gesprek aangegaan over psychische gezondheid en het ontstaan van eetstoornissen. Tot slot zijn 305 professionals getraind op het onderwerp vroeg-signalering en het begeleiden van personen met een eetstoornis.

Het bestuur dankt de directie, medewerkers, vrijwilligers en verbonden trainers en voorlichters voor hun inzet onder uitdagende omstandigheden en is trots op de door hen geboekte resultaten. Ook dankt het bestuur de financiers van de stichting die met hun steun het werk van Stichting Kiem mogelijk hebben gemaakt.

Namens het bestuur,

Gerard van Breen
Voorzitter

Inhoudsopgave

Stichting Kiem in cijfers	p. 4
Inleiding	p. 5
De context in 2021	p. 6
Het programmakader	p. 6
Eetstoornissen op de kaart	p. 7
 Programma voor naasten	p. 11
 Programma voor scholen	p. 12
 Programma voor professionals	p. 13
Impact of effectmeting	p. 14
Bestuur en directie	p. 14
Financieel overzicht 2021	p. 15

Stichting Kiem in cijfers

PROGRAMMA VOOR NAASTEN

BIJEEENKOMSTEN | HELPFINDER

125 Ouder(paren)
ondersteund

2.740 Helpfinder

PROGRAMMA VOOR SCHOLEN

WORKSHOPS | TRAININGEN |
OUDERAVONDEN

2.383
Leerlingen bereikt

170
Ouders
bereikt

141
Professionals
ondersteund

PROGRAMMA VOOR PROFESSIONALS

TRAININGEN VROEGSIGNALERING

305 Professionals
getraind

ADVIES OP MAAT

Naasten **173**

Scholen **8**

Professionals **71**

Personen met
een eetstoornis **41**

WEBSITE BEZOEK

42.526 Users

129.258
Pageviews

1.342 Downloads
handleidingen

A photograph of two women sitting on a beach, looking out at the ocean during sunset. The women are seen from behind, and the warm orange and yellow light of the setting sun is reflected on the water and their hair. The image is partially obscured by a white curved shape on the right side of the page.

Inleiding

Stichting Kiem is op 1 juli 2020 opgericht met als hoofddoel de **impact van eetstoornissen** te minimaliseren. De stichting heeft een kernteam van zeven personen en circa 25 ervaringsdeskundige trainers en ouders die op vrijwillige en betaalde basis werkzaamheden verrichten. De stichting is aangemerkt als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI) en houdt kantoor te Amersfoort.

Achtergrond en focus

Eetstoornissen komen in alle lagen van de bevolking voor, bij vrouwen en mannen, bij jonge mensen en volwassenen. In Nederland zijn alleen al 10.000 tot 20.000 mensen gediagnosticeerd met anorexia nervosa, waaraan jaarlijks 50 tot 100 personen overlijden. Ook hebben 25.000 tot 40.000 mensen boulimia nervosa. In totaal lijden ieder jaar minimaal 100.000¹ personen aan een vorm van een eetstoornis.

Eetstoornissen behoren tot de meest complexe en ontwrichtende psychische aandoeningen. Het is van groot belang mensen in een zo vroeg mogelijk stadium bewust te maken van wat een eetstoornis is en wat je eraan kunt doen, om de impact ervan te minimaliseren. Hoe eerder dat gebeurt, hoe groter de kans op genezing en hoe kleiner de negatieve effecten op de betrokkene en het gezin.

De negatieve impact van deze psychische stoornissen is groot, maar onvoldoende bekend. Ook de emotionele gevolgen van deze ziekten zijn groot, niet alleen voor de patiënten zelf. Eetstoornissen leiden tot overbelasting, burn-outverschijnselen en machteloosheid bij gezinsleden. De onzekerheid over een doeltreffende behandeling, de dagelijkse confrontatie met het verstoorde eetpatroon van het gezinslid in kwestie, en de hardnekkigheid en lengte van het ziekteproces trekken een zware wissel op alle betrokkenen.

Stichting Kiem richt zich voornamelijk op de omgeving en het werkveld rondom personen met een eetstoornis. Zij werkt aan preventie en vroegsignalering en steunt mensen met een eetstoornis en hun naasten. Dit doet zij zodat (jonge) mensen die kampen met een eetstoornis weer kunnen groeien, bloeien en 'ontkiemen'. Met als resultaat dat zij en hun naasten weer vooruit kunnen.

¹Dit cijfer is een schatting aangezien er geen actuele, accurate cijfers beschikbaar zijn.

De context in 2021

Vanwege Corona en alle daaruit voortkomende beperkende maatregelen is het aantal personen met een eetstoornis het afgelopen jaar explosief gestegen. Inloop- of herstelhuizen berichtten onlangs dat zij in 2021 een toename zagen van 60% van zowel hulpvragen van mensen met een eetstoornis als van hun naasten.

Afgelopen jaar was sprake van toenemende aandacht voor de structurele problemen in de Jeugd-GGZ. Zo meldde de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd dat bestaande knelpunten in (de toegang tot) de Jeugd-GGZ onder invloed van de coronacrisis vergroot en verscherpt zijn.

Door de coronacrisis en de beperkende maatregelen is de zorgvraag van jeugdigen met psychische problemen in omvang en ernst gestegen. De druk op de specialistische Jeugd-GGZ is verder toegenomen en bestaande wachtlijsten voor ambulante en klinische hulp zijn gegroeid. Ook nam het aantal crisissituaties toe.²

²Inspectierapport Gezondheidszorg & Jeugd, maart 2021

Het programmakader

Vanaf mei 2021 is focus aangebracht in een aanvankelijk brede aanpak in de vorm van drie inhoudelijke programma's en enkele overkoepelende speerpunten.

Daarnaast is ingezet op de versterking en uitbreiding van het kernteam en de samenwerking met ervaringsdeskundige trainers en ouders die voor de programma's worden ingezet. In de nieuwe opzet is gekozen

om de namen van de doelgroepen op te nemen in de programmanamen. Op deze manier wordt duidelijk op wie Stichting Kiem zich richt en wat zij voor hen doet.

Het programmakader

Stichting Kiem zet zich onder het kopje **"eetstoornissen op de kaart"** in voor de volgende speerpunten:

- 1** het werkveld, patiënten en naasten van goede en inhoudelijke informatie voorzien
- 2** bewustwording creëren in de samenleving
- 3** het werkveld versterken en verbinden

Daarnaast zijn er drie inhoudelijke programma's:

Programma voor naasten

Dit programma biedt ouders en naasten van personen met een eetstoornis steun, ervaringsdeskundige inzichten en praktisch toepasbare tips. Hierdoor ervaren zij meer regie over de situatie en perspectief op herstel.

Programma voor scholen

Dit programma biedt docenten en ouders informatie en praktische tools zodat zij eetstoornissen kunnen herkennen en bespreekbaar maken. Daarnaast worden eetstoornissen en psychische gezondheid besproken in de klas en worden jongeren gestimuleerd hulp te zoeken als dat nodig is.

Programma voor professionals

Dit programma versterkt de kennis van professionals die werken met personen met een eetstoornis. Hierdoor kunnen zij eetstoornissen vroegtijdig herkennen en personen met een eetstoornis beter begeleiden.

Eetstoornissen op de kaart

Speerpunt 1 en 2: Informatie en bewustwording

- Website
- Helpfinder
- Eetstoornissen Netwerk

Doelgroep/Doel	Digitale informatie voorziening	Bewustwording	Onderzoek/datacollectie	Lobby
Scholen	X	X		
Professionals	X	X		
Personen met een eetstoornis	X	X	X	
Ouders en andere naasten	X	X		
Samenleving	X	X		
Politiek	X	X	X	X
Mogelijke financiers			X	X

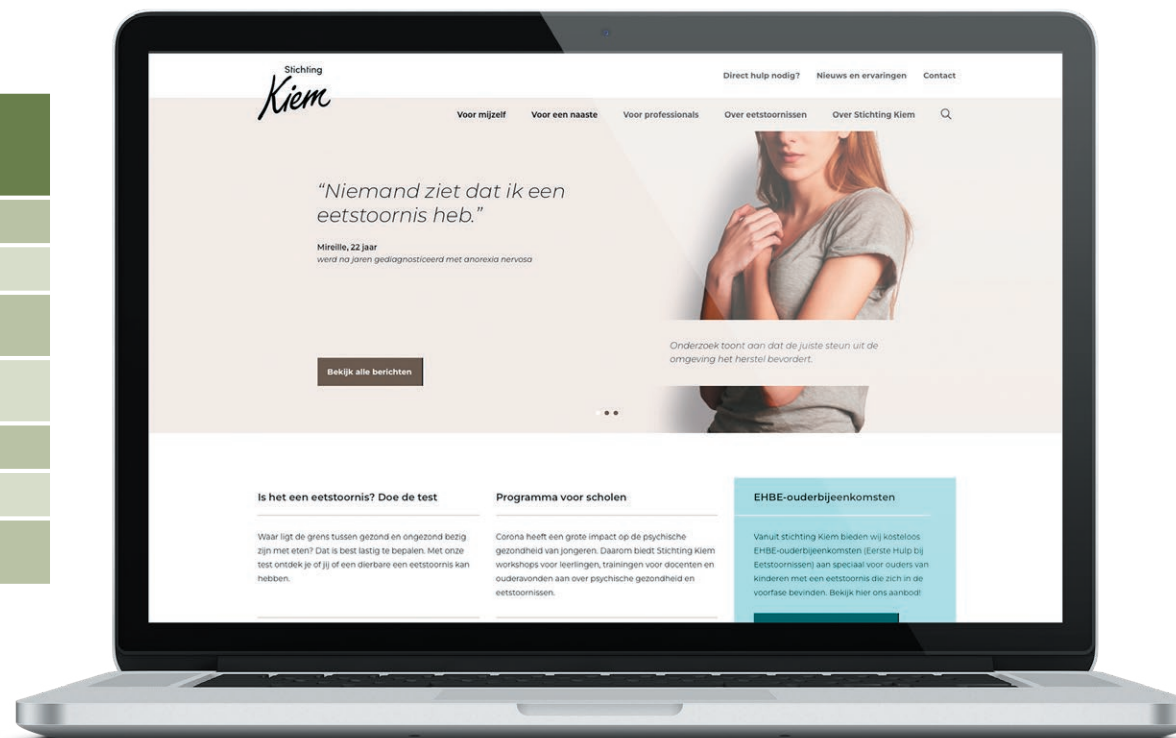
Tabel: Overzicht van activiteiten

Website

Op de **website van Stichting Kiem** is informatie te vinden over eetstoornissen voor de verschillende doelgroepen van de stichting. Naast deze informatie zijn ook handleidingen te downloaden, deelt de stichting ervaringsverhalen en tips en kan men zich opgeven voor trainingen, workshops en bijeenkomsten. Ook zijn activiteiten, informatie en diensten van partners uit het werkveld te vinden op de website.

In 2021 waren er 42.526 bezoekers op de website die er gemiddeld 2,14 minuten op doorbrachten.

Ook biedt Stichting Kiem op de site onder meer **handleidingen** over omgaan met eetstoornissen aan voor naasten, broertjes en zusjes, docenten en professionals. Deze werden het afgelopen jaar 1.342 keer gedownload.

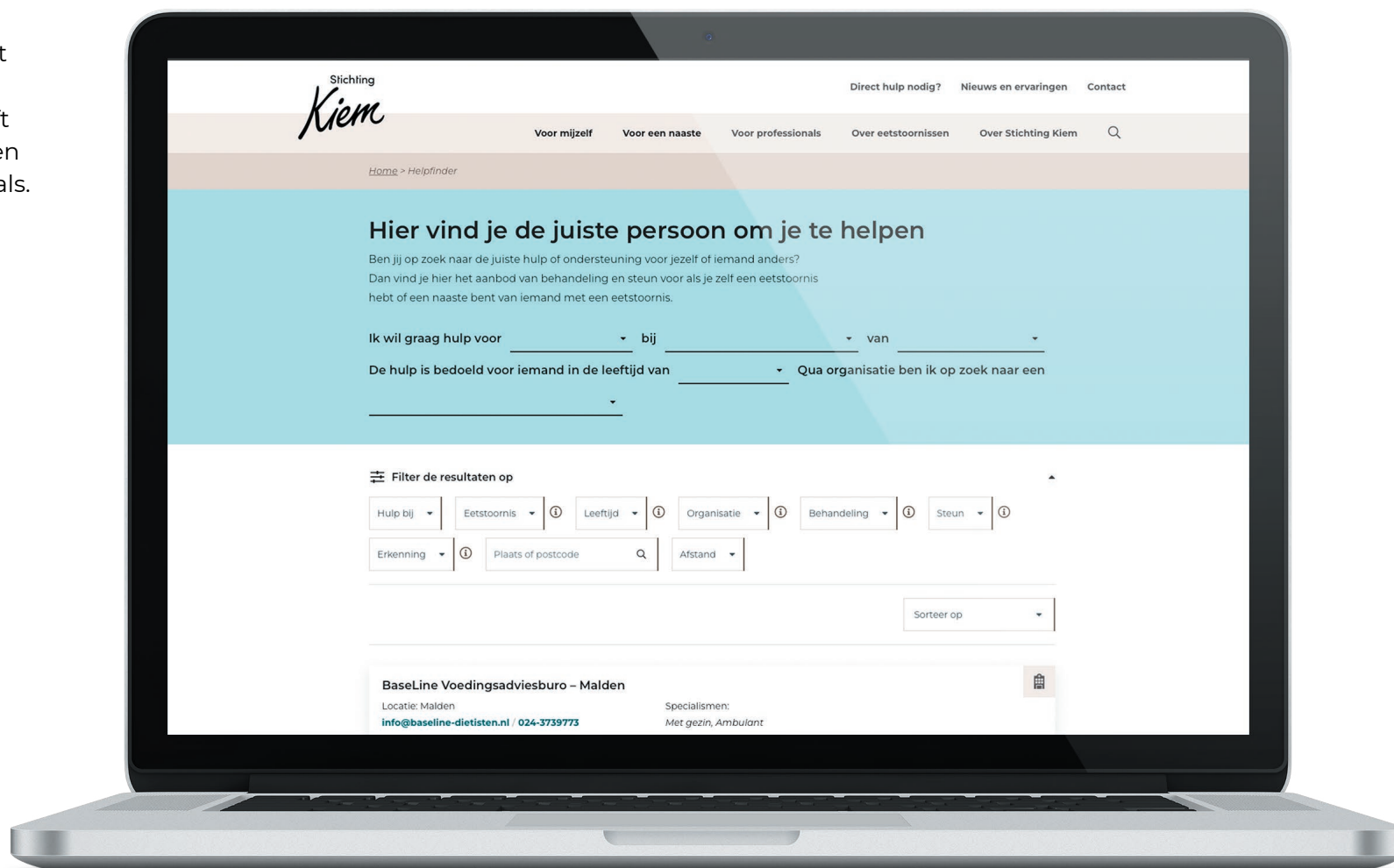

Eetstoornissen op de kaart

Helpfinder

Personen die op zoek zijn naar professionele hulp kunnen de **online Helpfinder** op de website van Stichting Kiem raadplegen.

In 2021 is de Helpfinder 2.740 keer geraadpleegd. In ongeveer de helft van de gevallen gebeurde dit door ouders en naasten. De overige helft is evenredig te verdelen in personen met een eetstoornis en professionals. In totaal 1.614 bezoekers werden doorgeleid naar de website van een GGZ-instelling.

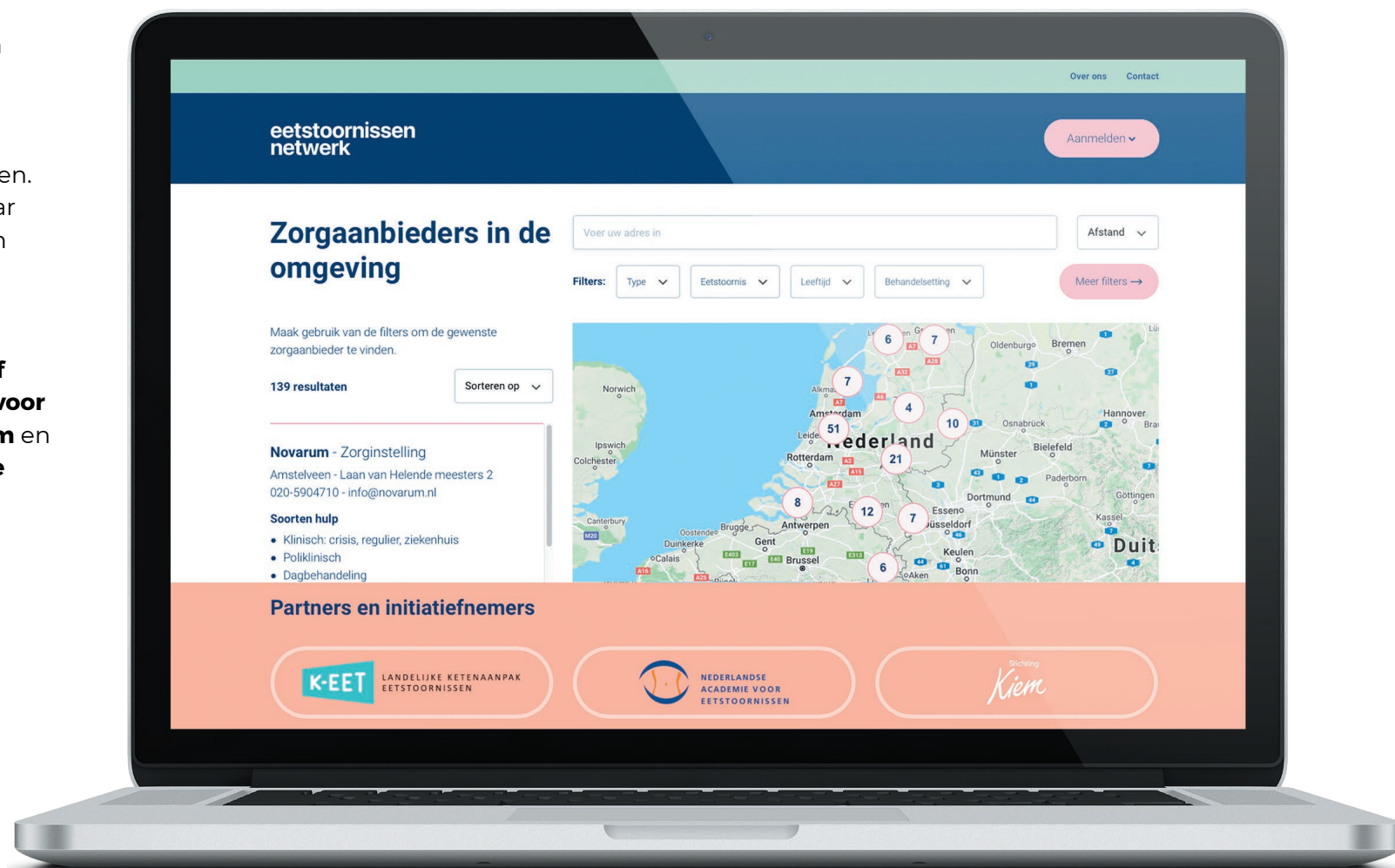

Eetstoornissen op de kaart

Eetstoornissen Netwerk

Het in 2021 ontwikkelde **Eetstoornissen Netwerk** is een interactieve kaart waarop een actueel overzicht te vinden is van zorgaanbieders, zelfstandigen, begeleiders en ondersteuners op het gebied van eetstoornissen, al dan niet in combinatie met andere aandoeningen. Hiermee wordt een plek gecreëerd waar zorgverleners elkaar eenvoudig kunnen vinden en sneller patiënten kunnen doorverwijzen.

Eetstoornissen Netwerk is een **initiatief van K-EET, de Nederlandse Academie voor Eetstoornissen (NAE) en Stichting Kiem** en wordt ondersteund door het **ministerie van VWS**. Maandelijkse overleggen hebben plaatsgevonden tussen de betrokken partijen en Greymen (technisch verantwoordelijk voor website en Helpfinder/Eetstoornissen Netwerk) over de doorontwikkeling en uitrol van het Eetstoornissen Netwerk en integratie met de Helpfinder.

Eetstoornissen op de kaart

Speerpunt 3: Versterken en verbinden werkveld

Met diverse partijen wordt samengewerkt en frequent contact onderhouden, zoals met **MIND**, **Beat UK**, **WEET**, **K-EET**, **het ministerie van VWS**, **de NAE** en in het bijzonder met de **inloop- of herstelhuizen**. Daarnaast wordt intensief samengewerkt met een aantal GGZ instellingen.

Sinds Stichting Kiem kantoor houdt bij de landelijk opererende stichting voor psychisch welzijn **MIND**, is al op diverse fronten contact gelegd met de organisatie en specifieke programma's als Korrelatie en de MIND Young Academy.

Stichting Kiem heeft een unieke samenwerking opgezet met het in 1989 in het Verenigd Koninkrijk opgerichte Beat. **Beat UK** is de grootste en meest ervaren belangenorganisatie voor eetstoornissen van het Verenigd Koninkrijk. Met hen is de afspraak gemaakt dat Stichting Kiem gebruik kan maken van kennis en materialen die de organisatie ontwikkeld heeft voor de aanpak van de eetstoornissen problematiek.

Met drie bestuursleden van **patiëntvereniging WEET** en vier leden van het kernteam van Stichting Kiem is op 16 november 2021 in Amersfoort gesproken over het met enige regelmaat uitwisselen van informatie en concrete samenwerkingsmogelijkheden. Na dit overleg is gestart met maandelijkse afstemmingsafspraken.

Op 28 september 2021 heeft **K-EET** projectleider Monika Scholten in Utrecht nader kennis gemaakt met het team van Stichting Kiem. Naast een presentatie van de programma's van Stichting Kiem is gesproken over de samenwerking tussen de stichting en K-EET. Het kernteam werd uitgenodigd samenwerking met de vier op dat moment functionerende bovenregionale expertisenetwerken van K-EET aan te gaan. Daarbij is in het bijzonder ingezet op samenwerking met de programma's voor naasten en scholen.

In de zomer van 2021 is gezamenlijk met onze partners Stichting JIJ en Het Leontienhuis een brief gestuurd aan **De Gezondheidsraad**, een onafhankelijk adviesorgaan voor regering en parlement.

Kern van de brief is de inzet van ervaringsdeskundigheid en het ontbreken van structurele financiële steun hiervoor. Naar aanleiding van deze brief is op verzoek van het Ministerie van VWS een werkbezoek gepland. Als gevolg van de coronasituatie is dit verplaatst naar het voorjaar van 2022. De delegatie zal bestaan uit beleidsmedewerkers van de directie Jeugd en de directie Curatieve Zorg. Doel van de kennismaking is doorpraten met (ouders) van jongeren met een eetstoornis en een inhoudelijk gesprek over de financieringsmogelijkheden voor de inzet van ervaringsdeskundigen. Op 28 oktober 2021 vond in Amersfoort een werksessie plaats met collega's van Het Leontienhuis, Stichting JIJ en Stichting Kiem ter voorbereiding van dit bezoek en bespreking van andere samenwerkingsmogelijkheden.

Op maandelijkse basis wordt door de directeur van Stichting Kiem met de voorzitter en secretaris van **de NAE** overlegd. Daarbij wordt gesproken over raakvlakken en gezamenlijke initiatieven waaronder het Eetstoornissen Netwerk.

Programma voor naasten

Dit programma biedt ouders en naasten van personen met een eetstoornis steun, ervaringsdeskundige inzichten en praktisch toepasbare tips. Hierdoor ervaren zij meer regie over de situatie en perspectief op herstel. Dit is vooral van belang in de periode dat er nog geen professionele hulp beschikbaar is, maar er wel veel onzekerheden en vragen zijn.

Doelgroep	Activiteit	Product	Dienst
Ouders	EHBE voor ouders: Bijeenkomsten	Handleiding: Wat als mijn kind een eetstoornis heeft?	• Advies op maat • Helpfinder
Andere naasten		Handleiding: Wat als mijn broer of zus een eetstoornis heeft?	• Advies op maat

EHBE-ouderbijeenkomsten (online)

De EHBE (Eerste Hulp Bij Eetstoornissen) -ouderbijeenkomsten zijn ontwikkeld in samenwerking met Rintveld Centrum voor Eetstoornissen en vormen een belangrijk onderdeel van het programma voor naasten. Een ouderbijeenkomst bestaat uit drie onlinebijeenkomsten van 1,5 uur. Hierin worden zes thema's besproken. Deze thema's zijn: 'leer over de eetstoornis', 'maak contact', 'maak onderscheid tussen de eetstoornis en jouw kind', 'betrek je omgeving', 'emoties (h)erkennen' en 'liefdevol begrenzen'. Het programma wordt zeer gewaardeerd door deelnemende ouders. De vraag naar deze steun in combinatie met ad-hoc advies en begeleiding groeit dan ook sterk.

Stichting Kiem heeft de ambitie om het EHBE-programma in samenwerking met GGZ-instellingen voor zoveel mogelijk ouders in Nederland beschikbaar te maken. In 2021 is gewerkt aan een vereenvoudiging en het effectiever maken van de training en de uitbreiding van het team ervaringsdeskundige trainers en ouders.

Advies op maat

Stichting Kiem biedt te allen tijde de mogelijkheid tot individuele steun. Persoonlijke vragen kunnen gesteld worden aan ervaringsdeskundigen. Men wordt doorverwezen en in contact gebracht met instanties die verdere hulp kunnen bieden.

Programma voor scholen

Dit programma biedt docenten en ouders informatie en praktische tools zodat zij eetstoornissen kunnen herkennen en bespreekbaar maken. Daarnaast worden eetstoornissen en psychische gezondheid besproken in de klas en worden jongeren gestimuleerd hulp te zoeken als dat nodig is.

Doelgroep	Activiteit	Product	Dienst
Leerlingen	Workshop - Eetstoornissen en Psychische gezondheid		
Docent/mentor/zorgteam	Training - Herken de eetstoornis en weet wat te doen	Handleiding: Wat als mijn leerling een eetstoornis heeft?	- Advies op maat
Ouders	Ouderavond - Herken de eetstoornis en weet wat te doen	Handleiding: Wat als mijn kind een eetstoornis heeft? Handleiding: Wat als mijn broer of zus een eetstoornis heeft?	- Advies op maat - Helpfinder

Het aantal leerlingen dat bereikt is met de workshops is uitgekomen op 2.383. Dit komt doordat na uitbreiding van het team ervaringsdeskundige trainers, dat inmiddels 11 personen omvat, snel kon worden opgeschaald. Hierdoor kon worden beantwoord aan de sterk groeiende vraag vanuit de scholen, die door Covid-19 met een groeiende eetstoornissen problematiek worden geconfronteerd.

Op verzoek van een middelbare school uit Eersel, met 1.300 leerlingen waarvan 14 gediagnosticeerd met een eetstoornis, heeft Stichting Kiem een ouderavond over eetstoornissen georganiseerd. Deze nieuwe activiteit bleek een goede aanvulling op de training/workshops op scholen en relatief gemakkelijk (online) te organiseren. De ouderavonden zullen daarom in 2022 structureel onderdeel van het aanbod van Stichting Kiem uitmaken.

Programma voor professionals

Dit programma richt zich op het versterken van de kennis van professionals die werken met personen met een eetstoornis.

Professionals worden binnen dit programma getraind in het vroegtijdig herkennen, bespreekbaar maken en het begeleiden van iemand met een eetstoornis. Hiermee wordt het hele systeem rond een kind versterkt. Dit helpt deze professionals een eetstoornis zo snel mogelijk te herkennen, de persoon met de eetstoornis de juiste weg te wijzen naar hulp en te kunnen ondersteunen tijdens wachttijd of behandeling.

In verband met de coronasituatie is het programma zowel fysiek als online aangeboden in 2021.

Doelgroep	Activiteit	Product	Dienst
Huisartsen/artsen in opleiding	Training - Eetstoornissen herkennen en bespreekbaar maken	Signalenkaart	- Advies op maat
Professionals (zorg, gemeente, diëtisten, etc.)	Training - Eetstoornissen herkennen en bespreekbaar maken Training - Eetstoornissen en autistischespectrum stoornis Training - Begeleiden en ondersteunen van mensen met een eetstoornis	Signalenkaart	- Advies op maat

Impact of effectmeting

Om tot een goede **baseline en onderbouwing voor de uitrol en financiering** van de verschillende programma's te komen heeft de stichting een raamwerk voor **impact of effectmeting** opgezet.

In essentie richt de stichting zich daarbij op het inzichtelijk krijgen van de impact en effectiviteit van het programma voor naasten en het programma voor scholen, met een tweeledige doelstelling:

- Het doorlopend kunnen aantonen van het effect, ook wel impact, van de programma's. Dit is van belang voor de interne monitoring en rapportage, externe communicatie en gesprekken met mogelijke (financierings) partners;
- Het voortdurend bijstellen van de programma's, met als oogmerk de kwaliteit en effectiviteit ervan te waarborgen.

Uitgangspunt is dat de methodiek eenvoudig is en door het team zelf te gebruiken. Om tot een impact raamwerk te komen is een externe consultant ingeschakeld en wordt gebruik gemaakt van de diensten van impactadviesbureau Sinzer, onderdeel van Grant Thornton.

Bestuur en directie

Op 31 december 2021 was de samenstelling van het bestuur van Stichting Kiem als volgt:

- **Dhr. Gerard van Breen**, voorzitter
- **Dhr. Evert Greup**, penningmeester
- **Mw. Reina van Marwijk Kooy**, bestuurslid

Het bestuur kwam zes keer in vergadering bijeen.

Het bestuur ontvangt geen vergoeding voor haar werkzaamheden en geen onkostenvergoedingen.

- **Dhr. Pieter Stemerding**, directeur

Het beloningsbeleid van de stichting is erop gericht haar personeel te belonen volgens maatstaven die maatschappelijk aanvaardbaar en verantwoord zijn voor personen die vergelijkbare werkzaamheden verrichten.

Het beloningsbeleid dient de stichting in staat te stellen om gekwalificeerd personeel aan te trekken en te behouden.

Organisatie

Kantoor

Kantoorlocatie

Per 1 oktober 2021 is de stichting verhuisd van Utrecht naar de nieuwe werkplek, het Huis voor de Gezondheid in Amersfoort.

Stichting Kiem

Stationsplein 121

Huis voor de Gezondheid (5^e verdieping)
3818 LE Amersfoort
Nederland

www.stichtingkiem.nl

Info@stichtingkiem.nl

Financieel overzicht

Balans

(in euro)

	31 December 2021	31 December 2020
ACTIVA		
Materiële vaste activa	6.544	4.633
Vorderingen en overlopende activa	10.336	252
Liquide middelen	139.657	67.199
Totaal activa	156.537	72.084
PASSIVA		
Vermogen	75.672	-2.309
Kortlopende schulden	80.865	74.393
Totaal passiva	156.537	72.084

Staat van baten en lasten

(in euro)

	2021	2020
		(1/2 jaar)
Giften	700.000	300.000
Baten uit trainingen	6.127	-
Totaal baten	706.127	300.000
Besteed aan doelstelling	539.125	192.828
Kosten beheer en administratie	89.021	109.481
Saldo baten en lasten	77.981	-2.309